

moeten worden op de geneigdheid van de candidaten voor het lidmaatschap van de Tweede Kamer, om in die richting, de bevordering der gezondheidsbelangen, hun steun te verleen. Zoo moet er drang komen van boven. En dan zullen er op den duur nog wel streken te vinden zijn, waar niets gedaan wordt, maar die zullen dan de schade er van ook wel ondervinden. De commissiën hadden reeds macht: de gemeentebesturen mogen hen niet voorbijgaan, hun stem moet worden gehoord. Aan hun de taak om te zorgen, dat die macht ten goede worde aangewend. Niet door strijd uit te lokken — daaruit wordt nooit wat goeds geboren — maar door het bewijs te leveren van hun onmisbaarheid. Door flinken krachtigen arbeid, die eerbied afdwong en als van zelf de samenwerking met de gemeentebesturen bevorderen zou. Waarlijk, men behoefde niet te wanhop. Daar waren nog krachten te over, om als hulpstroepen te worden opgeroepen tot den strijd. En als men zoo, het groote doel voor oogen, deed wat men kon, ieder aan wien de volksgezondheid ter harte ging, dan zou over enkele jaren getuigd kunnen worden dat de vorige Regeering niet te vergeefs op de goede gezindheid van ons volk een beroep had gedaan.

Een goed en welsprekend woord, dat zijn uitwerking niet zal missen!

Het congres liep ten einde. De Voorzitter sprak nog een hartig woordje, om ook van zijn kant aan te dringen op een goede samenwerking met de autoriteiten en de Heer RUYSCH beloofde aan Prof. WIJSMAN dat zijn voorstel in overweging zou worden genomen. Evenzoo kreeg Dr. VAN DER PLAATS uit Utrecht de toezegging, dat gedaan zou worden wat mogelijk was om te bevorderen dat voortaan adviezen en rapporten vooraf zouden worden gedrukt. En daarna kon tot sluiting worden overgegaan. Maar vooraf sprak de afgevaardigde der Amsterdamsche Gezondheidscommissie, Dr. DE ROOY, nog een woord naar aller hart. Een woord van dank aan den Voorzitter, die ons had aangevoerd en geleid, zooals niet velen het kunnen, en die ons nu, als lid van het bestuur, verlaten ging. Dat was geen vorm, maar een dank die verdiend was.

PIJNAPPEL.

INGEZONDEN.

EEN VERZUIM DAT NOG HERSTELD KAN WORDEN.

Het verschijnen der amendementen, door de Afdeelingen ingediend op voorstel A van het Hoofdbestuur (wijziging in de Statuten en in het Huishoudelijk Reglement der Maatschappij) zal voor velen een aanleiding zijn geweest, dat voorstel zelf met zijn vele artikelen nog eens te bestudeeren. Voor mij bracht de vergelijking van dit ontwerp met de conclusies aangenomen in de Buitengewone Algemeene Vergadering te Utrecht, een zwakke plaats aan het licht in art. 5 Huishoudelijk Reglement waarvan de 2de alinea aldus luidt:

»Besluiten betreffende maatschappelijke belangen der geneeskundigen en

»betreffende zaken, welker belang verder reikt dan het gebied der Afdeelingen, *moeten ter kennis van het Hoofdbestuur worden gebracht*” 1).

Het is voldoende hiernaast Conclusie IV te stellen, om te doen zien welk belangrijk verschil op dit punt bestaat tusschen het ontwerp der Commissie en hetgeen besloten is in de Buitengewone Algemeene Vergadering. Bedoelde Conclusie toch zegt:

»Dat afdeelingsbesluiten betreffende de gedragslijn door de leden tegenover het publiek te volgen, *niet zonder overleg met het Hoofdbestuur genomen kunnen worden en eerst na goedkeuring door het Hoofdbestuur vatbaar worden voor uitvoering* 2); waarbij aan de Afdeelingen van de beslissing »des Hoofdbestuurs beroep overblijve op de Algemeene Vergadering”.

Waar nu de 2de alinea van art. 5 een regeling aangeeft voor besluiten die zeker grootendeels behooren tot de afdeelingsbesluiten in Conclusie IV bedoeld, is het duidelijk dat die alinea aan de betreffende afdeelingsbesluiten de waarborgen onthoudt door de Buitengewone Algemeene Vergadering noodig geoordeeld, te weten: overleg met het Hoofdbestuur, alsmede goedkeuring der besluiten door dit lichaam.

Wel handelt art. 5, 3de alinea, ook over besluiten, waarnaar de leden eener Afdeeling gehouden zijn zich, op straffe van verlies van het lidmaatschap, te gedragen (de z. g. bindende besluiten), en voor het nemen van deze soort van besluiten is behalve de kennisgeving aan het Hoofdbestuur ook de toestemming van dit lichaam noodig, doch men kan met grond beweren dat het niet de laatste besluiten zijn, die voornamelijk in Conclusie IV zijn bedoeld, ook omdat Conclusie II omtrent deze besluiten reeds het noodige voorschrijft; en in ieder geval is bij de redactie van art. 5 van het Huishoudelijk Reglement geen rekening gehouden met wat de vierde Conclusie essentiëls bevat.

Op dit punt is de Commissie voor de samenstelling van het Ontwerp alzoo in de uitvoering van haar opdracht tekort geschoten.

Wordt dit verzuim in de a.s. Algemeene Vergadering niet hersteld, dan zou dus bij de behandeling van een breede reeks afdeelingsbesluiten een andere weg worden gevolgd dan de Buitengewone Algemeene Vergadering van 18 December noodig heeft geoordeeld. Welk een slechten ruil wij hierbij zouden doen, zal ik in het kort trachten aan te toonen.

Bij de toelichting tot deze Conclusie (punt VI) werd terecht aangevoerd, dat juist zij, die een betere verdediging van de maatschappelijke belangen wenschen, ook moeten verlangen een zeer nauwkeurige regeling van de middelen die wij zullen gebruiken. Bij die verdediging toch zullen zich telkens moeilijke vraagstukken voordoen; de Afdeelingen zullen in gelijksoortige gevallen alle één lijn moeten trekken, zullen het beginsel waarom het gaat in eenige zaak, niet moeten achterstellen bij het lokaal element. Komt het dan eens tot een bindend besluit, dan zal dit geleidelijk zijn voorbereid en noch in den boezem van Afdeeling of Maatschappij, noch daarbuiten tot stormen aanleiding geven. Nemen de Afdeelingen geen te zware taak op zich wanneer

1) Ik cursiveer.

2) Ik cursiveer.

zij aan al deze eischen, zonder overleg met het Hoofdbestuur, zullen willen voldoen? Mij dunkt dat hierbij, evenmin als bij de bindende besluiten, de samenwerking met het Hoofdbestuur, dat zich geregeld met de geheele organisatie bezig houdt, kan worden gemist.

Men behoeft waarlijk niet voor de kleine Afdeelingen alléén bezorgd te zijn, als de Afdeelingen op eigen gelegenheid, behalve dan waar het bindende besluiten geldt, den moeilijken strijd zullen aangaan met ziekenfondsen, verzekeringmaatschappijen en gemeentebesturen, om slechts deze te noemen. De laatste jaren hebben voldoende geleerd, hoe ook voor groote Afdeelingen alléén deze taak te zwaar kan zijn; hoe gemakkelijk, bij eenigerlei actie, overijling of hartstocht de positie eener afdeeling kan verzwakken of een gevallen besluit later doen betreuren.

Als het Hoofdbestuur, dat beter dan de Afdeelingen over dergelijke zaken kan oordeelen, niet van den beginne aan heeft mee te spreken in geschillen met machtige lichamen, kan het gebeuren dat de geheele Maatschappij, moreel en materieel, de noodlottige gevolgen zal te dragen hebben van het verzuimd overleg. Men stelle zich voor dat een Afdeeling, tengevolge van een actie naar eigen beleid gevoerd, zich in moeilijkheden heeft gewerkt en dat alleen een bindend besluit nog redding kan aanbrengen. Het Hoofdbestuur heeft dan tusschen twee kwaden te kiezen: of de Afdeeling aan vernedering prijsgeven, of het bindend besluit dat zij misschien verkeerd acht, goedkeuren.

Zeker, de Afdeelingen beschikken over de zoo onmisbare locale kennis; doch het Hoofdbestuur, zoo noodig voorgelicht door de Centrale Commissie in zake Beroepsbelangen, zal niet nalaten van die kostbare kennis het rechte gebruik te maken, en men vergete niet dat de Afdeelingen zelf toch altijd het belangrijkste aandeel in het werk zullen hebben.

Ten slotte mag er op gewezen worden, dat, waar de zelfstandigheid der Afdeelingen eenige beperking moge ondergaan wanneer bij alle besluiten in zake beroepsbelangen het Hoofdbestuur moet worden gekend, zeer zeker de invloed der Afdeelingen — en van onze Maatschappij — naar buiten zal toenemen; en dat de Afdeelingen die de prijzenswaardige eerezucht hebben een meer zelfstandige rol in onze Maatschappij te vervullen, hiertoe thans door de deugdelijker voorbereiding van de Voorstellen voor de Algemeene Vergadering, beter dan vroeger de weg wordt geopend.

Op grond van deze beschouwingen, waarmede de Afdeeling West-Friesland voorloopig instemming heeft betuigd, zal in onze eerstvolgende afdeulings-vergadering besproken worden langs welken weg het verzuim in art. 5 van het Huishoudelijk Reglement alsnog is te herstellen. Intusschen moge het besproken punt alvast worden aanbevolen in de aandacht van de Afdeelingen en de afgevaardigden.

Medemblik, 20 Juni 1903.

J. C. GIEBEN.